

**ДОРА ГАБЕ
ДЯДОВАТА ЯНКОВА
ПРИКАЗКА**

chitanka.info

Нивите бяха покарали цяла педя и всичко стана зелено. Чичо Васил стегна новата кола, която дрънчи като камбанка, и отиде да ги заобиколи. Взе и Петьо. Като се издигнаха из долчинката и тръгнаха по равното, не им се искаше да приказват.

— Слушай — му каза чичо Васил, — нивите слушай!

Тия ниви! Ечемиците лъкатушат. Окото трепери, като ги гледа, и вятърът тича по тях. Вятърът е весел и ляга по гръб, влачи се по зелената черга. Дига се, хуква и размътя зеления цвят на най-далечната нива, чак оттатък белите облачни кълба.

Как да не бяга! Нищо не му се изпречва на пътя. Нито гора, нито дръвче, нито село — равно, зелено, като зелена вода. Не личи на коя страна свършва, нито къде се опира до небето.

Петьо си затвори очите. Нивите пеят. Всяко стръкче си излива гласа, а вятърът грабва песента. Той ще я носи из цялата земя. Ще я изпее на тревите в чуждите земи, ще я занесе по върховете на стари гори, нека чуят какво нещо е полска добруджанска песен. После ще се извърти между планините и ще я даде на ехото на водопадите. Ще я изнесе по снежните високи върхове. Там е вечна зима. Там нищо не расте и не живее. Като чуят песента, ще се чудят планините, че някъде си имало земя, равна като градина, и че там всяко зрънце е живо и всяко стръкче диша.

Песента на земята изхвърква от нивите като птичка. Птичката се издига все по-нагоре и по-нагоре. Тя пее толкова хубаво, че който я слуша, свят му се завива.

Петьо разбира, че това е чучулигата. Ето я, над него. Той слуша песента и сърцето му се напълва с радост.

Слънцето се оглежда във всичките листчета, във всички зрънца на класовете, в захаросаните бели облачета. Колелата звънят. Петьо не може да изтрае. Скача от колата и тръгва пеш. Баща му го отминава. Петьо вижда как цъфва wśród зелените ниви гърбът на колата — нарисувана е жена със синя рокля и разпуснати коси, държи знаме, до нея легнал лъв. Колко големи изглеждат wśród нивите!

Снощи дядо Янко мандраджията беше събрал децата около кладенеца. Разправяше как свети Георги преди много, много години срещнал хала с три синджира роби: единият синджир — орачи,

другият — копачи, третият — овчари. Как му се помолили да ги отърве и как той съсякъл халата с ятагана си и потекли три реки: едната — мляко за овчари, другата — жито за орачи, а третата — вино за копачи.

Децата чуха приказката и си отидоха по домовете. И Петьо си легна. Сънува, че дядо Янко го хванал за ръка и рано в зори, преди да усетят кучетата, го извел из чифлика. Когато стигнали полето, Петьо видял млад хубав момък на кон. Дрехите му били златни. На главата му светели бисери, в ръката си държал сребърен меч. От очите на коня излизали два снопа светлина и се разливали по полето чак до другия край.

— Тихо — казва дядо Янко, — да не ни забележи.

— Кой е? — пита Петьо.

— Ще разбереш.

Скриват се зад един дъб и гледат — върви момъкът из полето, навлиза в нивята, навежда се и ги гали с ръка!

— Гледай, гледай! — вика Петьо. А дядо Янко го мушва с лакът да мълчи. Чудният млад момък върви от нива на нива, води коня си за златната юзда, навежда се и дето погали с ръка, избликват големи зелени кичури. Нивите тъй бързо растат, че Петьо вижда как се издигат нагоре.

А когато момъкът се обръща и се засмива, по цялото поле нацъфтяват цветя и птичетата почват да пеят. Тогава момъкът издига двете си ръце, а ръцете му се проточват дълги, дълги. Минават над главите на Петьови, над дъбовете, над чифлиците.

— Нас благославя, селото ни, земята ни — казва дядо Янко. Изведнъж Петьо усетил, че му станало хубаво. Толкова хубаво, че му се налели очите, ала щом дигнал ръка да ги избърше — и се събудил.

Петьо разправи чудния си сън на майка си, а тя рече:

— Иди кажи на дядо Янко да дойде.

Петьо го повика. Когато дядо Янко влезе и сне големия си калпак, Петьо му подаде трикракото столче и разправи съня си.

— Свети Георги е бил — рече той.

В това време влезе бай Васил. Разправиха и на него Петьовия сън. Бай Васил го изслуша и се замисли. А после погледна Петя:

— Сега, хайде!

Излязоха всички и отидоха в кошарата. Когато бай Васил отвори вратцата на кошарата, дядо Янко спря първата овца.

— Кое е нейното агне? — извика той.

Овчарят му го донесе. Пуснаха стадото да си отиде с овчаря на паша. Затвориха вратата. Агнето беше бяло, с чиста вълна като коприна. Дядо Янко извади от джоба си восъчна свещ и я залепи на дясното рогче. Сетне заръча на Петьо да иде бърже да събере цветя и да откъсне клонче от ябълковото дърво. Петьо донесе цветя, направи венец и го сложи на шията на агънцето. Само на картина е виждал Петьо такова хубаво накичено агне! Гледа кротко и подскача около майка си, а тя все го ближе.

Когато дядо Янко сложи ябълковия клон около шията на овцата, Петьо се зачуди.

— Защо правиш тъй бе, дядо Янко?

— Да не тъгува по агнето си. Да не блее цял ден и цяла нощ от мъка. Ябълковият клон помага.

— Защо бе, мамо, го делят от майка му? — рече Петьо натъжен.

— Защото ще го дарим на свети Георги, а за него не трябва нищо да ни се свиди. Трябва да му дадем което е най-хубаво и е най-свидно. Ето, чедото отделяме от майката и на всички им е мъчно, ала нали е за него. Той благослови нивите ни да родят реки от жито. Той благослови стадото ни да потекат реки от мляко. Той благослови лозята ни да потекат реки от вино. Кажи, Петьо, имаш ли нещо, което да ти се свиди за него? — Тя се обърна към баща му: — Ти, Василе, днес да се помириш с бай Христа, чу ли?

Бай Васил се почеса по врата и нищо не рече.

Петьо отиде с агнето, с баща си и с работниците в съседното село. Там беше дошъл попът. Черквичата им мъничка, не побира и половината хора. Петьови влязоха. Всеки държи на ръце по едно агне. Свещите на рогцата им горят, а очите на агънцата греят.

„Колко подаръци за свети Георги!“ — помисли си Петьо, а работниците запяха:

*С чисто сърце подарено,
с права ръка подадено.*

Едва на връщане, когато заобиколиха по друг път, Петьо видя как нивите са изникнали буйни и кичести.

— Татко, виж ги, виж ги! — викаше Петьо.

— Виждам, чедо, зная и разбирам.

Бай Васил спря колата. Слезе. Отиде в нивата. Сне си калпака.

На чифлика всички се бяха разшетали. Стрина Василица се скара, че закъснели с агнето. Занесоха покривки под дъбовете и сложиха трапеза на три реда. Дядо Янко закачи въжета по дъбовете и направи люлки.

Иса, високият турчин, държеше кантара. Бяха го заобиколили дечурлигата. Всички работници се претеглиха, а накрая пристигна Костовица, циганката.

— И мене, хе, и мене!

Всички се смяха на теглото й. Толкова беше лека.

— Колкото Петьо не тежиш — засмя се дядо Янко.

Пристигнаха всичките момичета и момчета от съседното село. Те знаят, че тук има големи дъбове. А у тях ни едно дръвче не поникнало: все равно, все ниви. Донесли си агнетата. Нали са комшии. Където се свършват на Петьови нивите, там почват техните.

Наредиха четвъртита дълга софра и попът благослови агнетата. Отчупиха по късче за него, отделиха за овчарите, които отидоха на паша с овцете, и почнаха да ядат. Вятърът беше затихнал и свещите горяха, забодени в печените агнета. Петьовият чифлик не е виждал толкова хора. На една трапеза и стари, и деца. Тогава бай Васил вдигна чашата и стана.

— Хора християни — рече той. — Тази нощ свети Георги е протегнал двете си ръце над нас. Над селото ни. Над малката ни земя. Благословил ни е. Чисти ли са сърцата ни да приемат благословията? Има ли чужди, има ли врагове, нека дойдат всички да се простим! — И бай Васил протегна ръка към бай Христа.

Петьо изтръпна. Баща му прости на най-големия си враг. На човека, който изгори всичкото им жито. Труда им за цяла година. Колко е хубав тоя свети Георги, че обръща на хората сърцата! Петьо не дочака да изядат всичко. Завтече се към люлките, подир него — децата, подир тях — момичетата.

Старите ядат, пият, прощават се и си приказват, а децата хвърчат в синьото небе. Под тях цъфнали полета и разлюлени ниви.

Петьо извади от джоба си свирчицата с трите дупчици. Изкачи се на най-високия клон и засвири. За никого не свири Петьо. Никой не го слуша, защото гайдарят завъртя хорото. Като птиче се сгуши в клона и зачурулика. Сърцето му беше толкова пълно с радост, че малката свирчица едва смогваше да я поеме и да я разлее с песента си по хубавия свят.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.